

koesteren voor de vernieuwers.

Van 1886 tot 1905 was Herman Robbers in binnen- en buitenland werkzaam in de boekhandel. In 1905 werd hij redacteur van *Elsevier's Geïllustreerd Maandschrift*, waaraan hij tot zijn dood op 15 september 1937 zijn beste krachten heeft gegeven. Na de dood van zijn broer mr. Jacobus George Robbers (1872-1927), evenals zijn oudste broer Cornelis Henri Robbers (1865-1913) directeur van de N.V. Elseviers Uitgevers Maatschappij, maakte Herman van 1927 tot 1931 deel uit van de directie van deze uitgeverij. Dit zo actief betrokken zijn bij het zakenleven was voor hem een moeilijke opgave. Tegenover vrienden verzuchtte hij: 'mijn eigen werk schiet erbij in, maar dat kan nu eenmaal niet anders.' In het jaar dat Robbers het redacteurschap van *Elsevier's* aanvaardde, behoorde hij eveneens tot de oprichters van de Vereeniging van Letterkundigen. Via deze vereniging heeft hij met kracht geijverd voor de aansluiting van Nederland bij de Berner auteursrechtconventie (1912).

Herman Robbers staat in de ontwikkelingsgeschiedenis van de Nederlandse letterkunde te boek als de grootmeester van de burgerlijke romanschrijvers. Hierin ligt zowel waardering als kritiek; erkenning van meesterschap maar dan in een genre dat voorbij is geworden. Bijna onbarmhartig klinkt het oordeel van Anton van Duinkerken: 'Herman Robbers had veel talent, maar geen greintje genie.' Het is niettemin een feit; de vonk van genialiteit had aan Robbers' werk blijvende betekenis kunnen geven, terwijl hij nu voor de naoorlogse lezers een vergeten schrijver is geworden. Dit wil niet zeggen dat het werk van Herman Robbers onbelangrijk is en dat zijn figuur in de geschiedenis van onze letterkunde van geen betekenis zou zijn. Toen Robbers zijn schrijversactiviteit begon, gaven de Tachtigers en Nieuwe Gidsers onder de jongeren de toon aan. Zijn eerste werk wordt gekenmerkt door een zoeken naar schoonheid en waarheid onder het waas van de alledaagsheid. Hij stond hierbij onder invloed van Van Looy, zij het dan dat Robbers nooit een neo-romanticus is geworden. Van Deyssel prees zijn eersteling en dit moet voor Robbers een belangrijke stimulans zijn geweest.

De bewondering voor de Tachtigers heeft bij Robbers niet tot navolging geleid. Zijn werk heeft meer verwantschap met de burgerlijke romankunst van de negentiende eeuw. Met gematigd realisme heeft Herman Robbers in een groeiende rij romans het Hollandse burgermansleven beschreven, waarbij hij het milieu dat hij zo goed kende en typeerde, ook zijn kritiek niet gespaard heeft. Wat bij de romans van Herman Robbers vrij spoedig opvalt is zijn goede verteltechniek, waarvoor hij zich geschoold had naar buitenlandse voorbeelden, en gave compositie. Verder een consciëntieuze tot in de details verantwoorde psychologie met - en